EUROOPAN YHTEISÖJEN KOMISSIO

Bryssel 6.11.2007
KOM(2007) 661 lopullinen

Ehdotus:

NEUVOSTON PÄÄTÖS

Turkin liittymiskumppanuuden periaatteista, ensisijaisista tavoitteista ja ehdoista sekä päätöksen 2006/35/EY kumoamisesta

(komission esittämä)

PERUSTELUT

Neuvosto hyväksyi 23. helmikuuta 2006 Turkin tarkistetun liittymiskumppanuuden, joka perustuu komission 9. marraskuuta 2005 esittämään ehdotukseen. Kumppanuuksiin sisältyy ensisijaisia tavoitteita lyhyelle ja keskipitkälle aikavälille. Tämän vuoksi komissio katsoo aiheelliseksi tehdä ehdotuksen Turkin liittymiskumppanuuden ajantasaistamisesta.

Tämä Turkin neljäs liittymiskumppanuus perustuu neuvoston asetuksen (EY) N:o 390/2001 säännöksiin, joiden mukaan neuvosto päättää komission ehdotuksesta määräenemmistöllä Turkille tarjottavan liittymiskumppanuuden periaatteista, ensisijaisista tavoitteista, välitavoitteista ja ehdoista sekä siihen myöhemmin tehtävistä merkittävistä muutoksista.

Turkin toimivaltaisten viranomaisten olisi laadittava liittymiskumppanuutta koskeva suunnitelma, joka sisältää aikataulun ja täsmälliset toimenpiteet, joihin Turkki aikoo ryhtyä kumppanuuden toteuttamiseksi. Komissio seuraa säännöllisesti, miten maa edistyy ensisijaisten tavoitteiden saavuttamisessa.

Liittymiskumppanuuden ensisijaiset tavoitteet luovat perustan yhteisön rahoitustuen käytön suunnittelulle. Tukea annetaan jatkossakin asianomaisista rahoitusvälineistä, varsinkin 17. heinäkuuta 2006 annetulla neuvoston asetuksella (EY) N:o 1085/2006 perustetusta liittymistä valmistelevasta tukivälineestä.

Ehdotetulla neuvoston päätöksellä ei ole taloudellisia vaikutuksia. Edellä esitetyn perusteella komissio pyytää neuvostoa hyväksymään liitteenä olevan ehdotuksen neuvoston päätökseksi.

Ehdotus:

NEUVOSTON PÄÄTÖS

Turkin liittymiskumppanuuden periaatteista, ensisijaisista tavoitteista ja ehdoista sekä päätöksen 2006/35/EY kumoamisesta

EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, joka

ottaa huomioon Euroopan yhteisön perustamissopimuksen,

ottaa huomioon Turkille osana liittymistä valmistelevaa strategiaa annettavasta avusta ja erityisesti liittymistä valmistelevan kumppanuuden luomisesta 26 päivänä helmikuuta 2001 annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 390/2001[1] ja erityisesti sen 2 artiklan,

ottaa huomioon komission ehdotuksen,

sekä katsoo seuraavaa:

(1) Asetuksen (EY) N:o 390/2001 mukaan neuvosto päättää komission ehdotuksesta määräenemmistöllä Turkille tarjottavan liittymiskumppanuuden periaatteista, ensisijaisista tavoitteista, välitavoitteista ja ehdoista sekä siihen myöhemmin tehtävistä merkittävistä muutoksista.

(2) Neuvosto hyväksyi tällä perusteella Turkin liittymiskumppanuuden vuosina 2001 ja 2003[2].

(3) Komission vuonna 2004 antamassa Turkkia koskevassa suosituksessa korostettiin, että Euroopan unionin olisi edelleen seurattava poliittisten uudistusten etenemistä ja että vuonna 2005 olisi esitettävä tarkistettu liittymiskumppanuus. Sen mukaisesti neuvosto hyväksyi tarkistetun kumppanuuden helmikuussa 2006[3].

(4) Joulukuussa 2004 Eurooppa-neuvosto totesi päätelmissään, että Euroopan unioni seuraa jatkossakin tarkkaan poliittisten uudistusten etenemistä liittymiskumppanuudessa uudistusprosessille asetettujen ensisijaisten tavoitteiden perusteella.

(5) Jäsenvaltiot aloittivat 3 päivänä lokakuuta 2005 neuvottelut Turkin kanssa maan liittymisestä Euroopan unioniin. Neuvottelujen eteneminen riippuu Turkin edistymisestä liittymisvalmisteluissa; edistymistä tarkastellaan muun muassa määräajoin tarkistettavan liittymiskumppanuuden täytäntöönpanoa vasten.

---

1 EYVL L 58, 28.2.2001, s. 1.

2 Päätös 2001/235/EY (EYVL L 85, 24.3.2001, s. 13) ja päätös 2003/398/EY (EUVL L 145, 12.6.2003, s. 40).

3 Päätös 2006/35/EY (EUVL L 22, 26.1.2006, s. 34-50).

(6) Laajentumisstrategiaa ja vuosien 2006 ja 2007 tärkeimpiä haasteita koskevassa komission asiakirjassa mainittiin, että kumppanuudet saatettaisiin ajan tasalle vuoden 2007 lopussa.

(7) Neuvosto antoi 12 päivänä kesäkuuta 2006 liittymistä valmistelevasta tukivälineestä asetuksen (EY) N:o 1085/2006[4] (IPA-asetus), jolla otetaan käyttöön uusi kehys liittymään valmistautuville maille myönnettävää rahoitustukea varten.

(8) Tämän vuoksi olisi aiheellista hyväksyä tarkistettu liittymiskumppanuus, jolla nykyinen kumppanuus saatetaan ajan tasalle; näin voidaan määritellä jatkotoimia varten uusia ensisijaisia tavoitteita Turkin valmisteluja Euroopan unioniin lähentymisessä käsittelevän vuoden 2007 määräaikaiskertomuksen päätelmien perusteella.

(9) Turkin odotetaan valmistautuvan jäsenyyteen laatimalla suunnitelman, johon sisältyy aikataulu ja täsmälliset toimenpiteet liittymiskumppanuuden ensisijaisten tavoitteiden saavuttamiseksi.

(10) Päätös 2006/35/EY olisi kumottava,

ON PÄÄTTÄNYT SEURAAVAA:

1 artikla

Turkin liittymiskumppanuuden periaatteet, ensisijaiset tavoitteet, välitavoitteet ja ehdot esitetään tämän päätöksen liitteessä.

2 artikla

Liittymiskumppanuuden täytäntöönpanoa tarkastelevat ja valvovat assosiaatiosopimuksella perustetut elimet ja neuvosto komission vuosittain esittämien kertomusten perusteella.

3 artikla

Kumotaan päätös 2006/35/EY.

[4] EUVL L 210, 31.7.2006, s. 82.

4 artikla

Tämä päätös tulee voimaan kolmantena päivänä sen päivän jälkeen, kun se on julkaistu *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*.

Tehty Brysselissä

Neuvoston puolesta
Puheenjohtaja

LIITE: TURKIN VUODEN 2007 LIITTYMISKUMPPANUUS

1. JOHDANTO

Luxemburgissa vuoden 1997 joulukuussa kokoontunut Eurooppa-neuvosto päätti, että liittymiskumppanuus on liittymistä valmistelevan vahvistetun strategian ydin, jolla kaikki ehdokasmaille suunnatun tuen muodot realisoituvat yksissä ja samoissa puitteissa. Tällä tavoin yhteisö kohdistaa tukensa kunkin ehdokasmaan erityistarpeisiin tukeakseen niitä liittymisen tiellä olevien erityisongelmien ratkaisemisessa.

Neuvosto hyväksyi Turkin ensimmäisen liittymiskumppanuuden maaliskuussa 2001. Komission lokakuussa 2002 julkistamassa laajentumisen strategia-asiakirjassa todettiin, että komissio aikoo tehdä ehdotuksen Turkkia koskevasta tarkistetusta liittymiskumppanuudesta. Komissio esitti maaliskuussa 2003 tarkistetun liittymiskumppanuuden, jonka neuvosto hyväksyi saman vuoden toukokuussa. Lokakuussa 2004 antamassaan suosituksessa komissio ehdotti, että poliittisen uudistusprosessin jatkuvuuden ja peruuttamattomuuden takaamiseksi EU:n olisi jatkossakin seurattava poliittisten uudistusten etenemistä tarkasti. Komissio myös ehdotti tarkistetun liittymiskumppanuuden hyväksymistä vuonna 2005. Kumppanuudet on tapana saattaa ajan tasalle kahden vuoden välein edellyttäen, että niissä esitettyjen lyhyen aikavälin ensisijaisten tavoitteiden toteuttaminen on edennyt odotusten mukaisesti. Näin ollen komissio ehdottaa liittymiskumppanuudesta uudistamista.

Turkin odotetaan laativan suunnitelman, johon sisältyy aikataulu ja täsmälliset toimenpiteet liittymiskumppanuuden ensisijaisten tavoitteiden saavuttamiseksi.

Tarkistettu liittymiskumppanuus luo perustan tietyille politiikan välineille ja/tai rahoitusvälineille, joilla Turkkia autetaan sen jäsenyysvalmisteluissa. Tarkistettu liittymiskumppanuus on myös tulevien poliittisten uudistusten perusta ja mittatikku edistymistä arvioitaessa.

2. PERIAATTEET

Turkin tärkeimmät ensisijaiset tavoitteet liittyvät sen valmiuksiin täyttää Kööpenhaminan Eurooppa-neuvostossa vuonna 1993 vahvistetut arviointiperusteet ja neuvoston 3. lokakuuta 2005 hyväksymän neuvottelukehyksen vaatimukset.

3. ENSISIJAISET TAVOITTEET

Liittymiskumppanuuden ensisijaiset tavoitteet on valittu siten, että maalla on lähivuosina realistiset mahdollisuudet joko saavuttaa ne tai edistyä huomattavasti niiden saavuttamisessa. Tavoitteet jaetaan lyhyen aikavälin ensisijaisiin tavoitteisiin, jotka odotetaan saavutettavan vuoden tai kahden kuluessa, ja keskipitkän aikavälin ensisijaisiin tavoitteisiin, jotka odotetaan saavutettavan kolmen tai neljän vuoden kuluessa. Ensisijaisissa tavoitteissa on kyse sekä lainsäädännöstä että sen täytäntöönpanosta.

Tarkistetussa liittymiskumppanuudessa määritetään Turkin liittymisvalmistelujen ensisijaiset alat. Turkin on kuitenkin lopulta pyrittävä ratkaisemaan kaikki määräaikaiskertomuksissa esiin otetut kysymykset, myös lujittamaan poliittista uudistusprosessia sen peruuttamattomuuden takaamiseksi ja sen yhdenmukaisen täytäntöönpanon varmistamiseksi koko maassa ja hallinnon kaikilla tasoilla. Lisäksi on tärkeää, että Turkki täyttää lainsäädännön lähentämistä ja yhteisön säännöstön täytäntöönpanoa koskevat sitoumukset, jotka on annettu assosiaatiosopimuksen, tulliliitosta tehdyn sopimuksen ja EY:n ja Turkin assosiaationeuvoston päätösten nojalla annettujen, muun muassa maataloustuotteiden kauppajärjestelmää koskevien sitoumusten mukaisesti.

3.1. Lyhyen aikavälin ensisijaiset tavoitteet

Poliittinen vuoropuhelu

<u>Demokratia ja oikeusvaltioperiaate</u>

Julkishallinto

– Turkin on jatkettava julkishallinnon ja henkilöstöpolitiikan uudistamista tehokkuuden, vastuuvelvollisuuden ja avoimuuden lisäämiseksi.

– Turkin on vahvistettava paikallishallintoa uudistamalla keskushallintoa, siirtämällä toimivaltuuksia paikallishallintoelimille ja osoittamalla niille riittävät resurssit.

– Turkin on annettava lainsäädäntöä täysin toimivan oikeusasiamiesjärjestelmän perustamiseksi ja pantava kyseinen lainsäädäntö täytäntöön.

Turvallisuusjoukkojen siviilivalvonta

– Turkin on jatkettava armeijan siviilivalvonnan saattamista vastaamaan EU:n jäsenvaltioiden käytäntöjä. Turkin on varmistettava, että armeija ei puutu poliittiseen keskusteluun ja että siviiliviranomaiset käyttävät turvallisuuskysymyksiin liittyviä valvontavaltuuksiaan täysimääräisesti.

– Turkin on ryhdyttävä toimiin vastuuvelvollisuuden ja avoimuuden lisäämiseksi turvallisuusasioissa.

– Turkin on perustettava sotilas- ja puolustuspolitiikan ja kaikkien niihin liittyvien menojen parlamentaarinen valvontajärjestely, johon kuuluu myös ulkoinen tarkastus.

– Turkin on rajattava sotilastuomioistuinten toimivalta koskemaan yksinomaan sotilashenkilöstön sotilastehtäviä.

Oikeuslaitos

– Turkin on muun muassa koulutukseen panostamalla tehostettava pyrkimyksiä sen varmistamiseksi, että oikeuslaitoksen tulkinta ihmisoikeuksiin ja perusvapauksiin liittyvästä lainsäädännöstä on Euroopan ihmisoikeussopimuksen, Euroopan ihmisoikeustuomioistuimen oikeuskäytännön ja Turkin perustuslain 90 §:n mukaista.

– Turkin on huolehdittava siitä, että oikeuslaitos on riippumaton muista valtioelimistä; erityisesti tämä koskee tuomarien ja syyttäjien korkeaa neuvostoa sekä järjestelmää niiden toiminnan valvomiseksi. Samoin on varmistettava, että tuomarien ja syyttäjien korkea neuvosto edustaa oikeuslaitosta kokonaisuudessaan.

– Turkin on tehostettava oikeuslaitoksen toimintaa etenkin parantamalla sen institutionaalisia valmiuksia ja antamalla uusi siviiliprosessilaki.

– Turkin on edettävä alueellisten väliasteen muutoksenhakutuomioistuinten perustamisessa.

Korruption torjunta

– Turkin on laadittava kokonaisvaltainen korruptiontorjuntastrategia ja luotava keskustason elin valvomaan sen täytäntöönpanoa. Samoin on parannettava kaikkien korruption torjuntaan osallistuvien instituutioiden välistä koordinointia.

– Turkin on huolehdittava virkamiesten eettisen käytöksen periaatteita koskevan asetuksen täytäntöönpanosta ja ulotettava sen säännökset koskemaan myös vaaleilla valittuja viranhaltijoita sekä oikeuslaitoksen, tiedelaitosten ja armeijan henkilöstöä.

– Turkin on rajoitettava poliitikoille ja virkamiehille myönnettävää immuniteettia parhaiden eurooppalaisten toimintatapojen mukaan ja parannettava puolueiden ja vaalikampanjoinnin rahoituksen läpinäkyvyyttä koskevaa lainsäädäntöä.

<u>Ihmisoikeudet ja vähemmistöjen suojelu</u>

Kansainvälisen ihmisoikeuslainsäädännön noudattaminen

– Turkin on ratifioitava kidutuksen vastaisen YK:n yleissopimuksen valinnainen pöytäkirja, jossa määrätään säilöönottokeskusten riippumattoman valvontajärjestelmän perustamisesta.

Euroopan ihmisoikeustuomioistuin

– Turkin on noudatettava ihmisoikeuksien ja perusvapauksien suojaamista koskevaa Euroopan yleissopimusta ja huolehdittava Euroopan ihmisoikeustuomioistuimen tuomioiden täysimääräisestä täytäntöönpanosta.

– Turkin on muutettava rikosprosessilakia sen varmistamiseksi, että oikeus uuteen oikeudenkäyntiin toteutuu Euroopan ihmisoikeustuomioistuimen asiaa koskevien tuomioiden mukaisesti.

Ihmisoikeuksien edistäminen ja niiden kunnioittamisen takaaminen

– Turkin on perustettava riippumaton kansallinen ihmisoikeusinstituutti ja osoitettava sille riittävät resurssit YK:n asiaa koskevien periaatteiden mukaisesti.

– Turkin on jatkettava lainvalvontaviranomaisten kouluttamista ihmisoikeuskysymyksistä ja tutkintatekniikoista.

Kansalaisoikeudet ja poliittiset oikeudet

Kidutuksen ja epäasiallisen kohtelun estäminen

– Turkin on varmistettava kidutuksen ja epäasiallisen kohtelun ”nollatoleranssi-politiikan” puitteissa käyttöön otettujen toimenpiteiden täytäntöönpano Euroopan ihmisoikeussopimuksen ja kidutuksen vastaisen komitean suositusten mukaisesti.

– Turkin on taattava Istanbulin pöytäkirjan täytäntöönpano koko maassa erityisesti lisäämällä lääketieteellistä asiantuntemusta.

– Turkin on tehostettava rankaisemattomuuden vastaisia toimia. On taattava, että syyttäjät tutkivat tapaukset ripeästi ja tehokkaasti niin, että tuomioistuimet voivat osoittaa syylliset ja rankaista heitä.

Oikeussuoja

– Turkin on tehostettava toimia asianmukaisen oikeusavun ja hyvälaatuisten tulkkauspalvelujen takaamiseksi.

Sananvapaus

– Turkin on tarkistettava sananvapauslainsäädäntöään, joka kattaa myös lehdistönvapauden, Euroopan ihmisoikeussopimuksen ja Euroopan ihmisoikeustuomioistuimen oikeuskäytännön mukaisesti.

– Turkin on korjattava niiden henkilöiden tilanne, jotka on asetettu syytteeseen tai tuomittu rangaistukseen väkivallattomien mielenilmausten johdosta.

Kokoontumis- ja yhdistymisvapaus

– Turkin on jatkettava kaikkien yhdistymisvapauteen ja rauhanomaisen kokoontumisen vapauteen liittyvien uudistusten täytäntöönpanoa Euroopan ihmisoikeussopimuksen ja siihen liittyvän oikeuskäytännön mukaisesti. Lisäksi on toteutettava toimenpiteitä turvallisuusjoukkojen liiallisen voimankäytön estämiseksi.

– Turkin on mukautettava puolueita koskevaa lainsäädäntöään EU:n jäsenvaltioiden parhaisiin käytäntöihin.

Kansalaisjärjestöt

– Turkin on tuettava edelleen kansalaisyhteiskunnan kehitystä ja sen osallistumista julkisen sektorin toimintalinjojen laadintaan.

– Turkin on edistettävä ja tuettava avointa viestintää ja yhteistyötä turkkilaisen kansalaisyhteiskunnan kaikkien sektoreiden ja niiden eurooppalaisten kumppanien välillä.

Uskonnonvapaus

– Turkin on tarkistettava uskonnollisia yhdyskuntia koskevaa lainsäädäntöään Euroopan ihmisoikeussopimuksen ja Euroopan ihmisoikeustuomioistuimen oikeuskäytännön mukaisesti.

– Turkin on varmistettava, että muutkin uskonnolliset yhteisöt kuin muslimit voivat hankkia oikeushenkilön aseman ja harjoittaa oikeuksiaan.

– Turkin on taattava ei islaminuskoisten mahdollisuus järjestää korkea-asteen uskonnollista koulutusta, papiston koulutus mukaan luettuna.

– Turkin on huolehdittava turkkilaisten ja ulkomaalaisten yhdenvertaisesta kohtelusta, kun on kyse uskonnonvapauden harjoittamisesta järjestäytyneiden uskonnollisten yhteisöjen toimintaan osallistumalla.

– Turkin on annettava lainsäädäntöä sellaisten henkilöiden toistuvan syytteeseenpanon ja tuomitsemisen estämiseksi, jotka kieltäytyvät asepalveluksesta omantunnon syistä tai uskonnollisesta vakaumuksesta.

Taloudelliset ja sosiaaliset oikeudet

Naisten oikeudet

– Turkin on jatkettava toimia naisten oikeuksiin liittyvän lainsäädännön täytäntöön panemiseksi ja kaikenlaisen naisiin kohdistuvan väkivallan, myös kunnian nimissä tehtävien rikosten, torjumiseksi. Sen on huolehdittava tuomareille, syyttäjille, lainvalvontaviranomaisille, kunnallisviranomaisille ja muille asiasta vastaaville instituutioille annettavasta erityiskoulutuksesta sekä perustettava väkivallan uhassa eläville naisille turvapaikkoja kaikkiin suuriin kuntiin nykyisen lainsäädännön mukaisesti.

– Turkin on jatkettava suuren yleisön ja varsinkin miesten valistamista tasa-arvokysymyksistä ja edistettävä naisen asemaa yhteiskunnassa muun muassa kannustamalla naisia kouluttautumaan, hakeutumaan työmarkkinoille sekä osallistumaan politiikkaan ja muuhun yhteiskuntaelämään. Sen on tuettava naisjärjestöjen kehitystä näiden tavoitteiden toteutumiseksi.

Lasten oikeudet

– Turkin on varmistettava lastensuojelulain täytäntöönpano kokonaisuudessaan ja edistettävä lasten oikeuksien suojelua eurooppalaisten ja kansainvälisten normien mukaisesti.

– Turkin on jatkettava toimia lapsityövoiman käytön torjumiseksi ja katulasten tilanteen parantamiseksi.

Työntekijöiden oikeudet ja ammattiyhdistykset

– Turkin on taattava, että kaikkia ammattiyhdistysoikeuksia kunnioitetaan EU:n normien ja ILO:n yleissopimusten mukaisesti erityisesti järjestäytymisoikeuden, lakko-oikeuden ja kollektiivisen neuvotteluoikeuden osalta.

– Turkin on lujitettava työmarkkinaosapuolten vuoropuhelua entisestään sekä helpotettava ja tuettava yhteistyötä EU-kumppanien kanssa.

Syrjinnän vastainen politiikka

– Turkin on taattava sekä lainsäädännössä että käytännössä kaikille yksilöille täydet ihmisoikeudet ja perusvapaudet ilman syrjintää kieleen, poliittiseen mielipiteeseen, sukupuoleen, rotuun tai etniseen alkuperään, uskontoon tai uskoon, vammaisuuteen, ikään tai sukupuoliseen suuntautuneisuuteen katsomatta.

– Turkin on lisättävä ponnisteluja opetussuunnitelmien ja oppikirjojen tarkistamiseksi niin, että niistä poistetaan syrjinnäksi tulkittavat kohdat.

Vähemmistöjen oikeudet, sivistykselliset oikeudet ja vähemmistöjen suojelu

– Turkin on huolehdittava kulttuurisesta monimuotoisuudesta ja edistettävä vähemmistöjen kunnioittamista ja suojelua Euroopan ihmisoikeussopimuksen, kansallisten vähemmistöjen suojelua koskevan puiteyleissopimuksen periaatteiden ja jäsenvaltioiden parhaiden käytänteiden mukaisesti.

– Turkin on taattava vähemmistöjen oikeudellinen suoja ja erityisesti Euroopan ihmisoikeussopimuksen ensimmäisen lisäpöytäkirjan mukainen oikeus nauttia rauhassa omaisuudestaan.

Sivistykselliset oikeudet

– Turkin on parannettava muiden kuin turkinkielisten radio- ja televisiolähetysten saatavuutta erityisesti poistamalla jäljellä olevat lakisääteiset rajoitukset.

– Turkin on toteutettava aiheellisia toimenpiteitä muiden kielten kuin turkin opetuksen tukemiseksi.

Tilanne maan itä- ja kaakkoisosassa

– Turkin on omaksuttava kokonaisvaltainen lähestymistapa alueellisten erojen vähentämiseksi ja erityisesti tilanteen parantamiseksi maan kaakkoisosassa, jotta taloudellisten, sosiaalisten ja kulttuuristen mahdollisuuksien tarjontaa voitaisiin parantaa kaikkien Turkin kansalaisten, myös kurdien, osalta.

– Turkin on lakkautettava kylävartiointijärjestelmä maan kaakkoisosassa.

– Turkin on raivattava alueeltaan maamiinat.

Maansisäiset pakolaiset

– Turkin on jatkettava toimenpiteitä, joilla helpotetaan maansisäisten pakolaisten paluuta alkuperäisille asuinseuduilleen YK:n pääsihteerin erityisedustajan suositusten mukaisesti.

– Turkin on jatkettava terrorismista ja terrorismin torjunnasta aiheutuneiden tappioiden korvaamista koskevan lain täytäntöönpanoa. Sen on myös huolehdittava siitä että, uhreille maksetaan korvauksia oikeudenmukaisesti ja viivytyksettä.

<u>Alueelliset kysymykset ja kansainväliset velvoitteet</u>

Kypros

– Turkin on varmistettava jatkuva tuki ponnisteluille, joilla Kyproksen ongelmaan etsitään kokonaisvaltaista ratkaisua YK:n puitteissa ja Euroopan unionin perustana olevien periaatteiden mukaisesti, ja samalla osallistuttava kokonaisvaltaista ratkaisua edistävien olosuhteiden luomiseen.

– Turkin on pantava kaikilta osin täytäntöön pöytäkirja, jolla Ankaran sopimusta muutetaan uusien jäsenvaltioiden unioniin liittymisen huomioon ottamiseksi; tämä tarkoittaa myös kaikkien nykyisten rajoitusten poistamista Kyproksen lipun alla purjehtivilta aluksilta ja Kyproksen kaupankäyntiä palvelevilta aluksilta[5].

– Turkin on ryhdyttävä konkreettisiin toimiin sen ja kaikkien EU:n jäsenvaltioiden, myös Kyproksen, kahdenvälisten suhteiden normalisoimiseksi mahdollisimman pian[6].

Rajariitojen rauhanomainen ratkaiseminen

– Turkin on jatkettava työtä jäljellä olevien rajariitojen ratkaisemiseksi YK:n peruskirjaan sisältyvää riitojen rauhanomaisen ratkaisemisen periaatetta noudattaen ja viemällä ne tarvittaessa Kansainvälisen tuomioistuimen ratkaistaviksi.

– Turkin on yksiselitteisesti sitouduttava hyvien naapuruussuhteiden ylläpitoon; sen on tartuttava kaikkiin eripuraa naapurimaiden kanssa aiheuttaviin kysymyksiin ja pidätyttävä toimista, jotka voisivat vaikuttaa kielteisesti rajariitojen rauhanomaiseen ratkaisemiseen.

Taloudelliset arviointiperusteet

– Turkin on jatkettava tarkoituksenmukaisen finanssi- ja rahapolitiikan harjoittamista ja toteutettava tarvittavia toimenpiteitä kansantalouden vakauden ja ennustettavuuden säilyttämiseksi. Sen on myös luotava kestävä ja tehokas sosiaaliturvajärjestelmä.

– Turkin on entisestään parannettava talouspolitiikan koordinointia eri instituutioiden ja eri politiikanalojen kesken, jotta talouspolitiikalle saataisiin johdonmukainen ja kestävä toimintakehys.

– Turkin on jatkettava valtionyritysten yksityistämistä.

– Turkin on jatkettava markkinoiden vapauttamista ja hintauudistuksia erityisesti energiasektorilla ja maataloudessa.

– Turkin on pyrittävä ratkaisemaan työmarkkinoilla vallitseva epätasapaino. Tilanteen korjaamiseksi sen on parannettava työmarkkinoiden kannustimia ja joustoa osallistumisen ja työllisyyden parantamiseksi. Sen on myös parannettava yleissivistävää ja ammatillista koulutusta maataloudesta palvelutalouteen siirtymisen kannustamiseksi.

– Turkin on parannettava liiketoimintaympäristöä. Tavoitteen toteutumiseksi sen on tehostettava liiketoimintaan liittyvää lainkäyttöä ja taattava markkinoiden sääntelyviranomaisten riippumattomuus. Lisäksi sen on parannettava konkurssimenettelyjä keinona puuttua markkinoilta poistumisen esteisiin.

– Turkin on löydettävä keinot puuttua epäviralliseen talouteen ja käytettävä niitä.

---

5 Ks. myös Euroopan yhteisön ja sen jäsenvaltioiden 21.9.2005 antama julkilausuma.

6 Ks. myös Euroopan yhteisön ja sen jäsenvaltioiden 21.9.2005 antama julkilausuma.

Edellytykset täyttää jäsenyysvelvoitteet

1 luku: Tavaroiden vapaa liikkuvuus

– Turkin on kumottava tuontiluvat ja muu luvanvaraisuus samoin kuin kohtuuttomat todistuksen esittämistä koskevat vaatimukset muilta tuotteilta kuin käytetyiltä moottoriajoneuvoilta.

– Turkin on toimitettava komissiolle suunnitelma käytettyjen moottoriajoneuvojen tuontiluvista luopumiseksi.

– Turkin on saatettava päätökseen EY:n perustamissopimuksen 28–30 artiklan vastaisten toimenpiteiden nimeäminen, laadittava suunnitelma niiden kumoamiseksi ja sisällytettävä vastavuoroista tunnustamista koskeva lauseke Turkin oikeusjärjestykseen.

– Turkin on ratkaistava jäljellä oleva kysymys lääkkeisiin liittyvästä tietosuojasta.

3 luku: Sijoittautumisoikeus ja palvelujen tarjoamisen vapaus

– Turkin on laadittava yksityiskohtainen strategia, jossa esitetään mieluiten aikatauluun sidottuina kaikki ne lainsäädännön lähentämiseen ja institutionaalisten valmiuksien lisäämiseen tähtäävät toimet, joihin maan on ryhdyttävä tämän neuvotteluluvun kattaman yhteisön säännöstön noudattamiseksi.

– Turkin on jatkettava lainsäädäntönsä lähentämistä ammattipätevyyden vastavuoroista tunnustamista koskevaan yhteisön säännöstöön; erityisesti maan on otettava käyttöön akateemisten tutkintojen tunnustamismenettelystä erillinen menettely ammattitutkintojen tunnustamista varten sekä direktiivissä 2005/36/EY esitetyt ammattikoulutuksen vähimmäisvaatimukset.

– Turkin on aloitettava lainsäädäntönsä lähentäminen postipalveluja koskevaan yhteisön säännöstöön.

4 luku: Pääomien vapaa liikkuvuus

– Turkin on poistettava EU:sta peräisin olevia suoria ulkomaisia sijoituksia koskevat rajoitukset.

– Turkin on aloitettava maksujärjestelmiä koskevan lainsäädännön yhdenmukaistaminen yhteisön säännöstön kanssa.

5 luku: Julkiset hankinnat

– Turkin on annettava yhdelle hankintavirastolle tehtäväksi huolehtia hankintapolitiikan johdonmukaisuudesta ja ohjata sen toteuttamista.

– Turkin on esitettävä kokonaisvaltainen strategia, joka kattaa kaikki lainsäädännön lähentämiseen ja institutionaalisten valmiuksien lisäämiseen tähtäävät uudistukset, jotka maan on toteutettava yhteisön säännöstön noudattamiseksi.

6 luku: Yhtiöoikeus

– Turkin on annettava uusi kauppalaki.

7 luku: Teollis- ja tekijänoikeuslaki

– Turkin on lisättävä poliisin, tullin ja tuomioistuinten valmiuksia valvoa teollis- ja tekijänoikeuksien noudattamista muun muassa parantamalla kyseisten elinten välistä koordinointia.

– Turkin on puututtava varsinkin tavaramerkkien väärentämiseen ja tuotteiden laittomaan valmistukseen.

8 luku: Kilpailupolitiikka

– Turkin on annettava yhteisön säännöstön vaatimuksia vastaava laki valtiontuista ja perustettava riippumattomasti toimiva valtiontukien valvontaviranomainen, joka pystyy noudattamaan avoimuudesta annettuja sitoumuksia.

– Turkin on saatava valmiiksi EU:n vaatimuksia vastaava teräsalan kansallinen rakenneuudistusohjelma ja hyväksyttävä se.

9 luku: Rahoituspalvelut

– Turkin on jatkettava lainsäädännön lähentämistä luottolaitoksille ja sijoitusyhtiöille asetettuihin uusiin pääomavaatimuksiin ja muihin asiaankuuluviin ohjeisiin (talletusten vakuusjärjestelmä, toiminnan purkaminen ja uudelleenorganisointi, finanssiryhmittymät, pankkitilit).

– Turkin on vahvistettava vakavaraisuus- ja valvontamääräyksiä niin pankkialalla kuin muullakin rahoitussektorilla muun muassa perustamalla riippumaton sääntely- ja valvontaviranomainen.

10 luku: Tietoyhteiskunta ja tiedotusvälineet

– Turkin on annettava EU:n sääntelykehyksen kanssa yhdenmukainen sähköistä viestintää koskeva laki.

– Turkin on täytettävä loputkin ehdot, joita EU:n vuoden 2002 sääntelykehyksen täytäntöönpano edellyttää.

– Turkin on jatkettava audiovisuaalialan lainsäädännön lähentämistä varsinkin *Televisio ilman rajoja* -direktiiviin.

11 luku: Maatalous ja maaseudun kehittäminen

– Turkin on perustettava EU:n vaatimusten mukainen virasto hoitamaan asioita, jotka kuuluvat liittymistä valmistelevan tukivälineen maaseudun kehittämistä koskevaan osa-alueeseen.

– Turkin on poistettava naudanlihan, elävien nautaeläinten ja naudasta saatavien sivutuotteiden kaupan rajoitukset.

12 luku: Elintarvikkeiden turvallisuus, eläinlääkintä- ja kasvinsuojelupolitiikka

– Turkin on annettava EU:n vaatimusten mukainen puitelaki elintarvikkeista, rehuista ja eläinlääkinnästä; laki on laadittava niin, että se mahdollistaa yhteisön säännöstön saattamisen osaksi kansallista lainsäädäntöä kaikilta osin.

– Turkin on varmistettava, että järjestelmä nautaeläinten tunnistamiseksi, rekisteröimiseksi ja niiden siirtojen rekisteröimiseksi toimii EU:n säännöstön edellyttämällä tavalla, ja otettava käyttöön lampaiden ja vuohien siirtojen rekisteröintiin soveltuva järjestelmä.

– Turkin on ryhdyttävä tarvittaviin toimiin, jotta Maailman eläintautijärjestö voisi tunnustaa Traakian alueen suu- ja sorkkataudista vapaaksi vyöhykkeeksi, jolla mahdollisen epidemian puhjetessa aloitetaan rokotukset.

– Turkin on luokiteltava kaikki maatalouselintarvikealan laitokset yhteisön säännöstön mukaisesti ja laadittava kyseisiä laitoksia varten kansallinen modernisointiohjelma.

13 luku: Kalastus

– Turkin on vahvistettava hallinnon rakenteita erityisesti luomalla kaikista kalastusalan kysymyksistä vastaava keskusyksikkö. Myös kalastuksen tarkastus- ja valvontatoimintoja on syytä vahvistaa.

– Turkin on annettava EU:n vaatimusten mukainen tarkistettu kalastuslaki.

14 luku: Liikennepolitiikka

– Turkin on annettava rautatieliikenteen puitelaki, jotta se voisi asteittain avata maan rautatieliikenteen markkinat, ja erotettava infrastruktuurin hallinto ja palvelujen tarjoaminen toisistaan.

– Turkin on jatkettava meriliikennettä koskevan lainsäädännön lähentämistä ja täytäntöönpanoa panostamalla vesien pilaantumisen ehkäisyyn. Merenkulkuhallintoa on vahvistettava entisestään muun muassa parantamalla Turkin laivaston turvallisuutta ja panemalla täytäntöön merenkulun turvallisuutta koskeva yhteisön säännöstö.

– Ilmailun alalla Turkin on jatkettava sellaisen teknisen ratkaisun etsimistä, jolla varmistetaan lentoturvallisuuden asianmukaisen tason takaava viestiliikenne Välimeren kaakkoisalueella.

– Turkin on sitouduttava prosessiin, joka johtaa yhteisön suorittaman nimeämisen tunnustamiseen, ja laadittava selkeä strategia lainsäädännön asteittaiseen yhdenmukaistamiseen yhtenäistä eurooppalaista ilmatilaa koskevan yhteisön säännöstön kanssa.

– Turkin on mukautettava siviili-ilmailun turvallisuutta koskevaa lainsäädäntöään Euroopan siviili-ilmailukonferenssin toimintapoliittisen julistuksen määräysten ja erityispiirteiden huomioon ottamiseksi ja pantava kyseinen lainsäädäntö täytäntöön.

15 luku: Energia

– Turkin on jatkettava lainsäädäntönsä lähentämistä kaasun ja sähkön sisämarkkinoita sekä rajat ylittävää sähkön kauppaa koskevan yhteisön säännöstön kanssa ja pantava kyseinen lainsäädäntö täytäntöön muun muassa energiayhteisösopimuksen mahdollista jäsenyyttä silmällä pitäen. Samoin on varmistettava kaasunsiirtoa koskevien tasapuolisten ja syrjimättömien sääntöjen täytäntöönpano.

– Turkin on jatkettava eri sääntelyviranomaisten valmiuksien kehittämistä ja taattava viranomaisten riippumattomuus.

– Turkin on parannettava hallinnollisia valmiuksia ja jatkettava lainsäädännön lähentämistä energiatehokkuuden osalta, edistettävä sähkön ja lämmön tehokasta yhteistuotantoa ja kehitettävä uusiutuvia energianlähteitä liikenteeseen, sähköntuotantoon ja lämmitykseen/jäähdyttämiseen; tähän kuuluu myös tarkoituksenmukaisten ja kunnianhimoisten tavoitteiden ja kannustimien asettaminen.

– Turkin on liityttävä käytetyn polttoaineen ja radioaktiivisen jätteen huollon turvallisuutta koskevaan yleissopimukseen.

16 luku: Verotus

– Turkin on ryhdyttävä käytännön toimiin alkoholituotteiden sekä tuontitupakan ja -savukkeiden syrjivän verotuksen alentamiseksi merkittävästi ja esitettävä komission hyväksyttäväksi selkeät välitavoitteet sisältävä suunnitelma jäljellä olevan syrjivän verotuksen lopettamiseksi.

– Turkin on jatkettava alv- ja valmisteverolainsäädännön yhdenmukaistamista erityisesti verojen rakenteen ja sovellettavien verokantojen osalta.

– Turkin on jatkettava verohallinnon tehostamista ja nykyaikaistamista muun muassa tietotekniikan osalta; tavoitteena on parantaa lainsäädännön noudattamista, tehostaa veronkantoa ja supistaa epävirallista taloutta.

18 luku: Tilastot

– Turkin on laadittava kansantalouden tilinpidon tärkeimmät indikaattorit ajallaan EKT 95 -järjestelmää noudattaen.

– Turkin on mukautettava tiedonkeruun menetelmiä ja organisointia voidakseen tuottaa EU:n vaatimusten mukaisia maataloustilastoja.

– Turkin on saatava valmiiksi yritysrekisterin perustamistoimet.

19 luku: Sosiaalipolitiikka ja työllisyys

– Turkin on luotava edellytykset työmarkkinaosapuolten tosiasialliselle vuoropuhelulle kaikilla tasoilla muun muassa antamalla uutta lainsäädäntöä, jolla poistetaan ammattiyhdistystoiminnan rajoitukset ja varmistetaan ammattiyhdistysoikeuksien täysimääräinen toteutuminen.

– Turkin on laadittava analyysi maassa tehtävästä pimeästä työstä ja esitettävä suunnitelma ongelman ratkaisemiseksi osana kokonaisvaltaista toimintasuunnitelmaa, jolla yhteisön säännöstö pannaan täytäntöön koko työvoimaa hyödyttävällä tavalla.

– Turkin on vietävä päätökseen sosiaalista osallisuutta edistävää yhteistä muistiota ja työllisyyspolitiikkojen painopisteiden yhteistä arviointia koskevat valmistelut ja pantava aktiivisesti täytäntöön niiden seurantaprosessit.

20 luku: Yritys- ja teollisuuspolitiikka

– Turkin on hyväksyttävä teollisuuspolitiikan tarkistettu kokonaisstrategia ja pk-yrityksiä koskeva tarkistettu toimintasuunnitelma.

22 luku: Aluepolitiikka ja rakennepolitiikan välineiden yhteensovittaminen

– Turkin on ministeriötasolla tehostettava institutionaalisten rakenteiden luomista ja parannettava hallinnollisia valmiuksia ohjelmasuunnittelun, hankevalmistelun, seurannan, arvioinnin sekä varainhoidon ja sen valvonnan osalta, jotta se voi panna täytäntöön liittymistä valmistelevia EU-ohjelmia valmistautuessaan toteuttamaan yhteisön koheesiopolitiikkaa.

23 luku: Oikeuslaitos ja perusoikeudet

– Turkin on tehostettava toimia lainsäädäntönsä lähentämiseksi henkilötietojen suojaa koskevaan yhteisön säännöstöön ja riippumattoman tietosuojaviranomaisen perustamiseksi.

– *Muita ensisijaisia tavoitteita on lueteltu kohdassa* Poliittiset arviointiperusteet.

24 luku: Oikeus, vapaus ja turvallisuus

– Turkin on jatkettava kaikkien lainvalvontaelinten vahvistamista ja niiden aseman ja toiminnan lähentämistä eurooppalaisiin normeihin muun muassa viranomaisten välistä yhteistyötä kehittämällä. Lisäksi on otettava käyttöön eettiset säännöt ja luotava riippumaton ja tehokas valitusjärjestelmä kaikkien lainvalvontaelinten vastuuvelvollisuuden tehostamiseksi.

– Turkin on jatkettava toimia turvapaikkakysymyksiä ja muuttoliikettä koskevan kansallisen toimintasuunnitelman toteuttamiseksi (muun muassa vahvistamalla etenemissuunnitelma) ja parannettava valmiuksia torjua laitonta siirtolaisuutta kansainvälisten normien mukaisesti.

– Turkin on tehtävä kiireesti takaisinottosopimus EU:n kanssa.

– Turkin on edistyttävä valmisteluissa kokonaisvaltaisen ja yhteisön säännöstön mukaisen turvapaikkalain antamiseksi muun muassa perustamalla turvapaikkakysymyksiin keskittynyt viranomainen.

– Turkin on jatkettava toimia yhdennettyä rajaturvallisuutta koskevan kansallisen toimintasuunnitelman toteuttamiseksi muun muassa laatimalla tarkka etenemissuunnitelma. Lisäksi olisi ryhdyttävä toimiin viranomaisen perustamiseksi valvomaan uuden rajalain täytäntöönpanoa.

– Turkin on pantava täytäntöön kansallinen strategia järjestäytyneen rikollisuuden torjumiseksi. Samoin on tehostettava järjestäytyneen rikollisuuden, huumeiden, ihmiskaupan, petosten, korruption ja rahanpesun torjuntaa.

26 luku: Koulutus ja kulttuuri

– Turkin on lisättävä elinikäisen oppimisen toimintaohjelmaa ja nuorisotoimintaohjelmaa hallinnoivan kansallisen viraston valmiuksia, jotta se selviytyisi lisääntyneestä työmäärästä.

27 luku: Ympäristö

– Turkin on otettava käyttöön kokonaisstrategia yhteisön ympäristösäännöstön saattamiselle asteittain osaksi kansallista lainsäädäntöä sekä kyseisen säännöstön täytäntöönpanolle ja soveltamisen valvomiselle. Strategiaan on sisällyttävä suunnitelmat, joilla tarvittavia hallinnollisia valmiuksien lisätään kansallisella, alueellisella ja paikallisella tasolla ja joilla varmistetaan vaadittava rahoitus, sekä välitavoitteet ja aikataulut.

– Turkin on jatkettava yhteisön ympäristösäännöstön saattamista osaksi kansallista lainsäädäntöä, täytäntöönpanoa ja soveltamisen valvontaa; erityisesti tämä koskee horisontaalista ja puitelainsäädäntöä, kuten ympäristövaikutusten, myös rajat ylittävien vaikutusten, arviointia sekä hallinnollisten valmiuksien tehostamista.

– Turkin on vahvistettava kansallinen jätehuoltosuunnitelma.

28 luku: Kuluttajien ja terveyden suojelu

– Turkin on lähennettävä lainsäädäntöään yhteisön kuluttajansuoja- ja terveyssäännöstöön muun muassa veren, kudosten, solujen ja tupakan osalta ja taattava riittävät hallintorakenteet ja täytäntöönpanovalmiudet.

– Turkin on muun muassa koulutuksen avulla parannettava tuomioistuinten valmiuksia, jotta voidaan taata kuluttajansuojalainsäädännön johdonmukainen tulkinta.

29 luku: Tulliliitto

– Turkin on yhdenmukaistettava vapaakauppa-alueita koskevaa lainsäädäntöään yhteisön säännöstön kanssa erityisesti tullivalvontaa ja verotarkastusta koskevien sääntöjen osalta.

– Turkin on tehostettava tullihallinnon lainvalvontavalmiuksia erityisesti laittoman kaupan ja tuoteväärennösten osalta. Samoin on jatkettava valmisteluja, jotta maan IT-järjestelmät olisivat liitettävissä EU:n vastaaviin järjestelmiin.

– Turkin on poistettava tullittomuus tulliliiton piiriin kuuluvilta tavaroilta, joita Turkkiin tuleville matkailijoille myydään verottomien tavaroiden myymälöissä.

30 luku: Ulkosuhteet

– Turkin on lähennyttävä kantaa, jonka EU on esittänyt Dohan kehitysohjelmasta Maailman kauppajärjestössä, sekä EU:n OECD:ssä esittämiä kantoja.

– Turkin on vietävä päätökseen toimet, joilla se lähentyy Euroopan yhteisön yleistä tullietuusjärjestelmää.

– Turkin on jatkettava toimia puuttuvien vapaakauppasopimusten tekemiseksi kolmansien maiden kanssa yhteisön säännöstöä noudattaen.

31 luku: Ulko-, turvallisuus- ja puolustuspolitiikka

– Turkin on jatkettava kantojensa lähentämistä EU:n yhteisiin kantoihin, julistuksiin, julkilausumiin ja virallisiin yhteydenottoihin yhteisen ulko- ja turvallisuuspolitiikan alalla.

– Turkin on lähennettävä suhteissa kolmansiin maihin harjoittamiaan politiikkoja ja kansainvälisissä järjestöissä esittämiään kantoja EU:n ja sen jäsenvaltioiden politiikkoihin ja kantoihin, joihin kuuluu myös kaikkien EU:n jäsenvaltioiden jäsenyys alan järjestöissä ja järjestelyissä, kuten Wassenaarin järjestelyssä.

32 luku: Varainhoidon valvonta

– Turkin on tarkistettava julkisen talouden sisäistä valvontaa koskevaa toimintapoliittista asiakirjaa ja alan lainsäädäntöä.

– Turkin on annettava lainsäädäntöä, jolla taataan Turkin tilintarkastustuomioistuimen toiminta ylimpien tarkastuselinten kansainvälisen järjestön (INTOSAI) normien ja ohjeiden mukaisesti.

– Turkin on luotava riippumattomasti toimiva petostentorjunnan koordinointielin EU:n taloudellisten etujen suojaamiseksi.

3.2. Keskipitkän aikavälin ensisijaiset tavoitteet

Taloudelliset arviointiperusteet

– Turkin on saatettava yksityistämisohjelma päätökseen.

– Turkin on huolehdittava julkisen talouden kestävyydestä.

– Turkin on edelleen parannettava koulutuksen ja kansanterveyden yleistä tasoa ja kiinnitettävä erityishuomiota nuoriin ja naisiin.

– Turkin on parannettava maan infrastruktuuria, varsinkin energian ja liikenteen osalta, koko talouden kilpailukyvyn vahvistamiseksi.

Edellytykset täyttää jäsenyysvelvoitteet

2 luku: Työntekijöiden vapaa liikkuvuus

– Turkin on huolehdittava siitä, että julkisella työvoimapalvelulla on riittävät valmiudet osallistua Euroopan työnvälitysverkoston (EURES) toimintaan.

– Turkin on edelleen vahvistettava hallinnon rakenteita erityisesti sosiaaliturvajärjestelmien yhteensovittamisen osalta.

3 luku: Sijoittautumisoikeus ja palvelujen tarjoamisen vapaus

– Turkin on poistettava loputkin rajoitukset, joita sovelletaan sijoittautumisoikeuteen ja vapauteen tarjota rajat ylittäviä palveluja.

– Turkin on jatkettava postipalveluja koskevan lainsäädännön yhdenmukaistamista yhteisön säännöstön kanssa.

– Turkin on jatkettava ammattipätevyyden vastavuoroista tunnustamista koskevan lainsäädännön yhdenmukaistamista yhteisön säännöstön kanssa ja varsinkin pyrittävä kumoamaan kansallisuutta koskevat vaatimukset.

5 luku: Julkiset hankinnat

– Turkin on pantava julkisia hankintoja koskeva strategia täytäntöön.

– Turkin on edistettävä sähköisten välineiden käyttöä hankintaprosesseissa.

6 luku: Yhtiöoikeus

– Turkin on otettava käyttöön yleispätevä, EU:n normien mukainen kehys tilinpäätösraportointiin yrityskirjanpidon ja tilintarkastuksen osalta.

– Turkin on tiukennettava tilinpäätösraportointivaatimuksia. Erityisesti on edellytettävä kaikilta yrityksiltä, että ne julkistavat tarkastetut ja konsolidoidut tilinpäätökset.

7 luku: Teollis- ja tekijänoikeuslaki

– Turkin on jatkettava lainsäädäntönsä yhdenmukaistamista ja huolehdittava siitä, että teollis- ja tekijänoikeuksia tosiasiallisesti noudatetaan.

8 luku: Kilpailupolitiikka

– Turkin on yhdenmukaistettava valtiontukia koskeva sekundaarilainsäädäntönsä.

– Turkin on huolehdittava valtiontukien avoimuudesta kahdenvälisesti tekemiensä sitoumusten mukaisesti. Yhteisölle on ilmoitettava kaikista käytössä olevista valtiontukiohjelmista ja yksittäisten tukien myöntämisestä on annettava ennakkoilmoitus.

10 luku: Tietoyhteiskunta ja tiedotusvälineet

– Turkin on jatkettava sähköistä viestintää koskevan yhteisön säännöstön saattamista osaksi kansallista lainsäädäntöä, pantava kyseinen lainsäädäntö täytäntöön ja valmisteltava markkinoiden täyttä vapauttamista.

– Turkin on jatkettava audiovisuaalialan lainsäädännön yhdenmukaistamista yhteisön säännöstön kanssa ja parannettava alan sääntelyviranomaisen riippumattomuutta ja hallinnollisia valmiuksia.

11 luku: Maatalous ja maaseudun kehittäminen

– Turkin on jatkettava maarekisterijärjestelmän ja kansallisen viljelijärekisterijärjestelmän kehittämistä maatalousmaan tarkastusten valmistelemiseksi.

– Turkin on aloitettava ympäristöön ja maaseutuun liittyvien pilottitoimien täytäntöönpanon valmistelu maatalouden ympäristötoimenpiteiden tulevaa täytäntöönpanoa silmällä pitäen.

12 luku: Elintarvikkeiden turvallisuus, eläinlääkintä- ja kasvinsuojelupolitiikka

– Turkin on toteutettava eläintautien torjuntatoimia ja laadittava tautien hävittämissuunnitelmia, jos eläinterveystilanne sitä edellyttää.

– Turkin on parannettava laboratoriokapasiteettia ja torjuntavalmiuksia elintarvikkeiden turvallisuuden, eläinlääkinnän ja kasvinsuojelun aloilla erityisesti vertailulaboratorioiden, jäämien testauksen (torjuntasuunnitelmat mukaan luettuina) ja otantamenetelmien osalta.

– Turkin on yhdenmukaistettava tarttuvaa spongiformista enkefalopatiaa (TSE) ja eläimistä saatavia sivutuotteita koskeva lainsäädäntönsä ja aloitettava tarvittavan keruu- ja käsittelyjärjestelmän luominen.

13 luku: Kalastus

– Turkin on luotava luotettava kalakantojen arviointijärjestelmä, jotta meren luonnonvaroista olisi käytettävissä tarkkoja tietoja.

– Turkin on mukautettava kalastusalusrekisterinsä EU:n vaatimuksiin.

14 luku: Liikennepolitiikka

– Turkin on jatkettava lainsäädäntönsä ja hallintonsa yhdenmukaistamista yhteisön liikennesäännöstön edellyttämällä tavalla erityisesti tieliikenteen ja lentoturvallisuuden osalta.

– Turkin on tehostettava valmiuksiaan panna EU:n säännöstö, myös valvontatoimet, täytäntöön EU:n normien mukaisesti.

15 luku: Energia

– Turkin on huolehdittava kilpailukykyisten energian sisämarkkinoiden luomisesta sähkö- ja kaasudirektiivien mukaisesti. Turkin on jatkettava hallinto- ja sääntelyrakenteidensa lujittamista energiamarkkinoiden toimivuuden ja kilpailukyvyn takaamiseksi.

– Turkin on annettava ydinvoimalaki, jolla varmistetaan EU:n normeja vastaava ydinturvallisuuden korkea taso.

16 luku: Verotus

– Turkin on jatkettava valmiste- ja arvonlisäverojen yhdenmukaistamista erityisesti vähennysten, vapautusten, erityisjärjestelmien, veronpalautusten ja alennettujen verokantojen soveltamisen osalta.

18 luku: Tilastot

– Turkin on tehostettava valtion tilastokeskuksen (Turkstat) koordinointitehtävää ja parannettava sen hallinnollisia valmiuksia, jotta tietojen kerääminen, käsittely ja levittäminen voidaan hoitaa oikea-aikaisesti.

19 luku: Sosiaalipolitiikka ja työllisyys

– Turkin on jatkettava yhteisön säännöstön saattamista osaksi kansallista lainsäädäntöä ja lujitettava siihen liittyviä hallinto- ja täytäntöönpanorakenteita, myös työsuojeluhallintoa, yhteistyössä työmarkkinaosapuolten kanssa.

– Turkin on parannettava työmarkkinoihin ja yhteiskunnalliseen kehitykseen liittyviä arviointi- ja seurantavalmiuksia ja puututtava rakenteellisiin ongelmiin.

21 luku: Euroopan laajuiset verkot

– Turkin on annettava etusija liikenteen infrastruktuuritarpeiden arvioinnin (TINA) puitteissa nimetyille hankkeille ja Euroopan laajuisia energiaverkkoja koskevissa yhteisön suuntaviivoissa nimetyille yleishyödyllisille hankkeille.

22 luku: Aluepolitiikka ja rakennepolitiikan välineiden yhteensovittaminen

– Turkin on kehitettävä jatkossa mahdollisesti sovittavan yhteisön koheesiopolitiikan täytäntöönpanon edellyttämiä hallinnollisia valmiuksia keskus-, alue- ja paikallistasolla.

24 luku: Oikeus, vapaus ja turvallisuus

– Turkin on vauhditettava toimia yhdennetyn rajaturvallisuusjärjestelmän luomiseksi yhteisön säännöstön mukaisesti. Järjestelmän kulmakiviä ovat viranomaisten välinen tiivis koordinointi ja pätevä henkilöstö, ja siihen kuuluu muun muassa mekanismi kansainvälistä suojelua tarvitsevien henkilöiden tunnistamiseksi rajoilla.

– Turkin on jatkettava turvapaikkalainsäädäntönsä yhdenmukaistamista yhteisön säännöstön kanssa erityisesti poistamalla Geneven yleissopimukseen sovellettava maantieteellinen rajoitus ja tehostamalla toimenpiteitä pakolaisten suojelemiseksi, tukemiseksi ja kotouttamiseksi.

– Turkin on varmistettava, että maan lainsäädäntö on siviiliasioiden osalta yhdenmukainen yhteisön säännöstön kanssa, ja parannettava oikeuslaitoksen valmiuksia soveltaa yhteisön säännöstöä.

27 luku: Ympäristö

– Turkin on jatkettava yhteisön säännöstön saattamista osaksi kansallista lainsäädäntöä ja sen täytäntöönpanoa puitelainsäädännön, kansainvälisten ympäristösopimusten sekä luonnonsuojelua, veden laatua, kemikaaleja, teollisuuspäästöjä, riskinhallintaa ja jätehuoltoa koskevan lainsäädännön osalta.

– Turkin on jatkettava ympäristövaatimusten sisällyttämistä muihin alakohtaisiin politiikkoihin.

28 luku: Kuluttajien ja terveyden suojelu

– Turkin on varmistettava suojelun korkea taso valvomalla kuluttajansuojasääntöjen noudattamista ja kannustamalla kuluttajajärjestöjä niiden toiminnassa.

– Mielenterveydenhuollon alalla Turkin on kehitettävä avohoitopalveluja vaihtoehdoksi laitoshoidolle ja huolehdittava alan riittävästä rahoituksesta.

29 luku: Tulliliitto

– Turkin on saatettava tullilainsäädännön yhdenmukaistaminen päätökseen kaksikäyttötuotteiden ja -teknologian, huumausaineiden esiasteiden sekä tuoteväärennösten ja laittomasti valmistettujen tuotteiden osalta.

32 luku: Varainhoidon valvonta

– Turkin on muutettava rikoslakiaan Euroopan yhteisöjen taloudellisten etujen suojaamisesta tehdyn yleissopimuksen ja sen pöytäkirjojen edellyttämällä tavalla.

4. OHJELMASUUNNITTELU

Liittymiskumppanuudessa esitettyihin ensisijaisiin tavoitteisiin myönnetään rahoitustukea kahdesta rahoitusvälineestä: vuonna 2006 ja sitä ennen hyväksytyt ohjelmat pannaan täytäntöön liittymistä valmistelevasta rahoitustuesta Turkille 17. joulukuuta 2001 annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 2500/2001 mukaisesti, kun taas aikaisintaan vuonna 2007 hyväksytyt ohjelmat ja hankkeet pannaan täytäntöön 17. heinäkuuta 2006 annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 1085/2006 (IPA-asetus) mukaisesti. Komissio on ajankohdasta riippuen tehnyt/tekee näiden asetusten nojalla rahoituspäätöksiä, joiden perusteella komissio ja Turkki allekirjoittavat rahoitussopimuksen. Rahoitussopimukset puolestaan muodostavat oikeusperustan itse ohjelmien täytäntöönpanolle.

Turkki voi saada rahoitusta myös useita maita koskevista ja horisontaalisista ohjelmista.

5. EHDOLLISUUS

Liittymistä valmistelevista välineistä hankkeiden rahoittamiseen myönnettävän yhteisön tuen ehtona on, että Turkki noudattaa EY:n ja Turkin välisten sopimusten mukaisia sitoumuksiaan, myös niitä, jotka on vahvistettu tulliliitosta tehdyssä päätöksessä N:o 1/95 ja muissa päätöksissä, jatkaa konkreettisia toimia Kööpenhaminassa vahvistettujen arviointiperusteiden täyttämiseksi ja edistyy ennen kaikkea tämän tarkistetun liittymiskumppanuuden ensisijaisten tavoitteiden täytäntöönpanossa.

Näiden yleisten ehtojen täyttämättä jättäminen saattaa johtaa siihen, että neuvosto tekee päätöksen rahoitustuen keskeyttämisestä neuvoston asetuksen (EY) N:o 2500/2001 nojalla tai neuvoston asetuksen (EY) N:o 1085/2006 21 artiklan nojalla. Lisäksi yksittäisiin vuosiohjelmiin sisältyy erityisehtoja. Kun rahoituspäätös on tehty, Turkin kanssa allekirjoitetaan rahoitussopimus.

6. SEURANTA

Liittymiskumppanuuden täytäntöönpanoa tarkastellaan assosiaatiosopimuksella käyttöön otettujen mekanismien avulla ja komission määräaikaiskertomuksissa.

Assosiaatiosopimuksella perustetuissa alakomiteoissa on mahdollista tarkastella liittymiskumppanuuden ensisijaisten tavoitteiden saavuttamista ja lainsäädännön lähentämisessä, täytäntöönpanossa ja noudattamisen valvonnassa tapahtunutta edistystä. Assosiaatiokomitea käsittelee liittymiskumppanuuden ensisijaisiin tavoitteisiin liittyvää yleistä kehitystä, edistymistä ja ongelmia sekä alakomiteoiden sen käsiteltäviksi toimittamia erityiskysymyksiä.

Turkki ja Euroopan komissio huolehtivat yhdessä liittymistä valmistelevien rahoitustukiohjelmien seurannasta yhteisen seurantakomitean / IPA:n seurantakomitean välityksellä. Jotta seuranta olisi tehokasta, kullakin rahoitussopimuksella rahoitettaviin hankkeisiin on sisällytettävä todennettavissa ja mitattavissa olevat tulosten osoittimet. Näihin osoittimiin perustuvan seurannan avulla komissio, yhteinen seurantakomitea / IPA:n seurantakomitea ja Turkki voivat tarvittaessa tarkistaa ohjelmien kurssia ja suunnitella uusia ohjelmia. Yhteinen seurantakomitea / IPA:n seurantakomitea huolehtii siitä, että liittymistä valmistelevista ohjelmista rahoitettavat toimet ovat liittymiskumppanuuden kanssa yhteensopivia.

Tarvittaessa liittymiskumppanuutta muutetaan jatkossakin Euroopan unionin jäsenyyttä hakeneille valtioille osana liittymistä edeltävää strategiaa annettavasta avusta ja erityisesti liittymiskumppanuusjärjestelmän perustamisesta 16. maaliskuuta 1998 annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 622/98[7] 2 artiklan mukaisesti.

[7] EYVL L 85, 20.3.1998, s. 1.